

słuchaczom percepcję proponowanych przemysłów.

W aspekcie formalnym każda jednostka zawiera wstęp, osnowę i zakończenie. Wstęp najczęściej nawiązuje do aktualnego okresu roku liturgicznego, do tajemnicy dnia oraz do przepisanych rubrykami czytań. Osnowa zawiera dwa zasadnicze punkty. Pierwszy z nich ogólnie można określić jako tzw. wyjście egzystencjalne. Jest to opis lub zarys konkretnej sytuacji życiowej człowieka, który poszukuje rozwiązania swych problemów religijno-moralnych w świetle Słowa Bożego. Drugi punkt stanowi próbę odpowiedzi na te zagadnienia w kontekście prawdy biblijnej, przede wszystkim zawartej w czytaniach dnia. Zakończenie jest propozycją konkretnych wskazówek praktycznych, możliwych do zastosowania w codziennym życiu chrześcijanina, przy czym zawsze jest powiązane z liturgią Mszy św. jako źródłem i szczytem naszej religijności.

Szczególnie cennym elementem książki pióra ks. prof. St. Grzybka są połączone z każdą homilią oryginalne teksty modlitwy wiernych. Są to oparte na motywach biblijnych nowe, zwięzłe propozycje do wykorzystania podczas Mszy św.

Chociaż Autor adresuje swoją książkę przede wszystkim do kapłanów — wydaje się, że można znacznie rozszerzyć krąg jej przyszłych czytelników. Nie tylko duszpasterze, studenci teologii czy zakonnicy, lecz również wierzący ludzie świeccy a zwłaszcza młodzież może z pożytkiem czytać te homilie.

Wierzchlas

KS. WOJCIECH PAZERA

KS. TADEUSZ OLSZAŃSKI, *W światłach Męki Pańskiej*, Kraków 1989, str. 415, Instytut Wydawniczy Księża Misjonarzy „Nasza Przeszość”.

Chociaż od czasów śmierci Chrystusa na krzyżu mija już prawie dwa tysiące lat, to przecież nie maleje zainteresowanie się Męką Pańską. Jest ona zawsze wiecznie aktualna, wiecznie żywa, wiecznie ubogacająca umysły i serca ludzkie. Medytują o niej i piszą nie tylko zawodowi egzegeci, którzy bardzo szczegółowo i fachowo interpretują każdy szczegół tej Męki, przekazany nam przez ewangelistów, ale piszą na jej temat bardzo różni ludzie.

I tak o Męce Pańskiej spotykamy już bardzo ciekawe i cenne myśli w najstarszych apokryfach z pierwszych wieków chrześcijaństwa, wiele osobistych refleksji do tych myśli dorzuciła pobożność ludzi średniowiecza a dziś powstaje wiele powieści pisanych przez powieściopisarzy, psychologów a nawet i lekarzy. (zob. wykaz bibliografii podanej przez Autora omawianej pozycji na str. 405). Nakręcono też i stale nakręca się filmy o Męce Pańskiej, a w różnych stronach świata odbywa się pasyjne nabożeństwa, (Oberammergau, Kalwaria itp), buduje wspaniałe Drogi Krzyżowe, kaplice i przydrożne figury, prezentujące różne sceny z męki Chrystusa.

Wszystko to świadczy, jak stwierdza sam Autor o jednym, że chociaż „Jezus Chrystus dokonał wielu dzieł na miarę boską... to tylko jedno dzieło, jedno słowo i jeden znak wzniosły się ponad wszystkie inne i stały się sumą i streszczeniem wszystkich innych: a było to dzieło krzyża, słowo krzyża i znak krzyża” (s. 9). Temu dziełu, temu słowu i temu znakowi ks. prof. Tadeusz Olszański poświęca omawianą obecnie przeze mnie pracę. Należy już teraz z całego serca znakomitemu homilecie, wytrawnemu kaznodziei i doświadczonemu rekolekcyjniście za to dzieło podziękować. Od dawna już czekaliśmy na tego typu opracowanie Męki Pańskiej.

Omawianą książkę ks. prof. T. Olszańskiego czyta się z wielkim zainteresowaniem jeszcze z innego powodu. Z każdego rozważania, a jest ich równa setka, wynika, że Autor to co napisał, oparł na wnikliwej analizie Pisma św. i jakże dziś rzadkiej znajomości dokumentów Soboru Watykańskiego II. Aż podziw bierze skąd przychodzi mu tak wspaniałe skojarzenia z tekstami z innych ksiąg Biblii, tak dokładne wykorzystanie kontekstu z innymi księgami Pisma św. zarówno ze Starego jako i Nowego Testamentu, jak również zsynchronizowanie ich z wypowiedziami Ojców Soboru, zawartymi w dokumentach soborowych.

Książka ks. T. Olszańskiego jest dla wszystkich, tzn. dla osób duchownych, dla kapłanów i świeckich. Zarówno dla tych, którzy już osiągnęli pewien poziom życia ducht-

wego, jak również dla tych, którzy co dopiero wstępują na drogę doskonałości, by nie powiedzieć na drogę pełnego zjednoczenia z Chrystusem.

Argumentacja stosowana przez Autora jest bardzo przekonująca. W jednej ze swoich medytacji Autor pisze, że „umierają tylko te sprawy, za które nikt nie umiera”. Można z tego wyciągnąć taki wniosek: Chrystus umarł za Prawdę, a więc Prawda nie umiera. Ale trzeba dodać: nie tylko nie umiera, ale zwycięża i żyje! Z książki ks. Olszańskiego można się nauczyć sztuki umierania i życia z Chrystusem i dla Chrystusa.

Książkę można nabyć w Instytucie Wydawniczym Księży Misjonarzy (Kraków, ul. Strzelnica 6, albo Kraków, ul. Stradomska 4).

Kraków

KS. STANISŁAW GRZYBEK

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

ANALECTA CRACOVIENSIA

1988, t. XX

Jelonek T., ks., *Prawo objawienia biblijnego — ciągłość i transpozycja w ujęciu Listu do Hebrajczyków*, 165—176; Libera P., ks., *Motyw lekarza i lekarstwa w Komentarzu do psalmu XXXVII św. Ambrożego*, 209—220; Przyboś Wł., ks., *Teologia nawrócenia w księdze proroka Jeremiasza*, 265—288.

ATENEUM KAPLAŃSKIE

1988, t. 111, z. 2—3

Hareźga St., ks., *Wskazówki do praktyki lectio divina*, 343—348

1989, t. 112, z. 1.

Bagrowicz J., ks. — Hanc W., ks., *Śp. ks. Franciszek Józwiak — Autorytet mądrej drogi*, 12—22; Brzegowy T., ks., *Teofanie w sanktuariach Izraela*, 39—53; Horak T., ks., *Tytuły Jezusa i ich chrystologiczna wymowa w Liście do Hebrajczyków*, 54—65.

CHRZEŚCIJANIN W ŚWIECIE

1988, z. 4—5

Kowalski J., ks., *„Magnificat” orędzie wolności i wyzwolenia*, 89—101.

1989, z. 3

Chrostowski W., ks., *Kościół wobec Żydów i judaizmu*, 16—30

1989, z. 4

Wojciechowski M., *Etyka biblijna*, 1—14.

COLLECTANEA THEOLOGICA

1987, z. Specjalny

Łach J., ks., *Die Pflicht zur Versöhnung und Liebe (Mt 5, 43-48)*, 57—70; Mendecki N., ks., *Jer 31, 7-9. Berührungen mit der Botschaft Deuterocesajas?*, 45-57; Romaniuk K., bp, *Post Vatican Biblical Criticism ant the Living Tradition and the Magisterium of the Church*, 5—17.

1988, z. 2

Bartnik Cz., ks., *Judasz Iskariota — historia i legenda*, 5—18;

Rabiej St., ks., *Ego eimi — w Ewangelii św. Jana znakiem boskiej godności Jezusa*, 19—29.

1988, z. 3